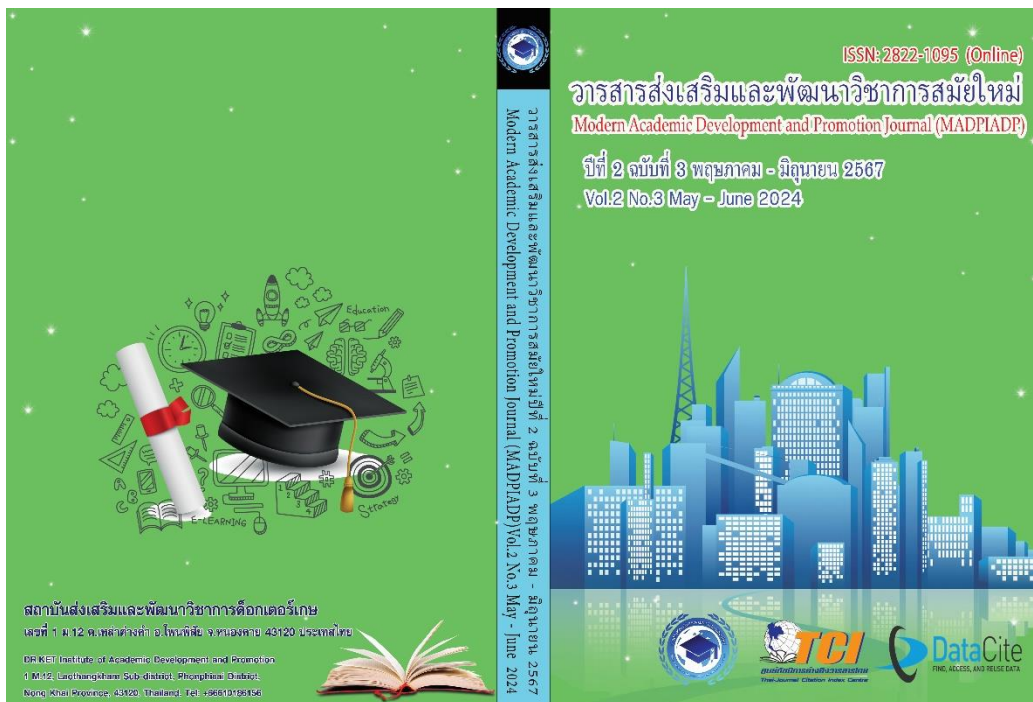






วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่

Modern Academic Development and Promotion Journal

ปีที่ 2 ฉบับที่ 3 (พฤษภาคม - มิถุนายน 2567)

Vol 2 No.3 (May - June 2024)

ISSN : 2822-1095 (Online)

_ * ***** _

📖 วัตถุประสงค์

วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่ เป็นวารสารในกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า และเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการ บทความปริทัศน์ บทความหนังสือ แก่นักวิชาการ นักวิจัย คณาจารย์ นักศึกษาทุกระดับ และผู้สนใจทั่วไป ในมิติทางด้านศาสนาและปรัชญา วัฒนธรรมและประเพณี ท้องถิ่น นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การศึกษา สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา รวมทั้งสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บทความที่ได้รับการพิจารณาให้ตีพิมพ์เผยแพร่ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) อย่างน้อย 2 ใน 3 ท่าน พิจารณาตีพิมพ์บทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ผลงานที่ส่งมาจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร อย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสาร

ทัศนะและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสาร ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น มิใช่ความคิดของคณะผู้จัดทำ และไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ ทั้งนี้กองบรรณาธิการไม่สงวนลิขสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา

กำหนดออกวารสารปีละ 6 ฉบับ เป็นราย 2 เดือน

ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม - กุมภาพันธ์ (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 28 กุมภาพันธ์)

ฉบับที่ 2 เดือน มีนาคม - เมษายน (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 เมษายน)

ฉบับที่ 3 เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 มิถุนายน)

ฉบับที่ 4 เดือนกรกฎาคม – สิงหาคม (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 สิงหาคม)

ฉบับที่ 5 เดือนกันยายน – ตุลาคม (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 ตุลาคม)

ฉบับที่ 6 เดือน พฤศจิกายน – ธันวาคม (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 ธันวาคม)

✎ เจ้าของ

สถาบันส่งเสริมและพัฒนาวิชาการด็อกเตอร์เกช เลขที่ 1 หมู่ที่ 12 ตำบลเหล่าต่างคำ

อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย 43120 โทร 061-0186156, 082-9356452

E-mail : journalacademicpromotion@gmail.com

✎ ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

E-mail: zumsa_17@hotmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9833-4759>

Google Scholar: <https://scholar.google.com/citations?user=Ex2SJ-8AAAAJ&hl=th>

✎ บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกษภา ผาทอง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

✎ กองบรรณาธิการ

พระมหาบุญเลิศ อินทปญโญ, ศาสตราจารย์ ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ ดร. บุญทัน ดอกไธสง

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย



ศาสตราจารย์ ดร. ชีรภัทร์ เสรีรังสรรค์

มหาวิทยาลัยรังสิต

รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รองศาสตราจารย์ ดร.ธโสธร ตูทองคำ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

รองศาสตราจารย์ ดร.ประภาส ปิ่นตบแต่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วินิจ ผาเจริญ

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ดำเนิน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ดร.สมพงษ์ พิพัฒน์เอกสกุล

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภาส แก้วเกตุพงษ์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พระมหาจันทน์ ผมไผ่, ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูกาญจนาภรณ์ ปุณรัตน์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรียงดาว ทวะชาติ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศรีเสด็จ กองแก้ว

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

พระนัสชนะ ส่างช้าง, ดร.

นักวิชาการอิสระ

พระมหาฐิติวัตร หมั่นกิจ, ดร.

นักวิชาการอิสระ

พระครูสุทธิเมธาวัฒน์, ดร.

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

 **ผู้ช่วยกองบรรณาธิการ**

วรรณภา บุปผาโสภา

สถาบันส่งเสริมและพัฒนาวิชาการดีออกเตอร์เกซ

 **ฝ่ายประสานงานและจัดการ**

วรรณภา บุปผาโสภา

โทร.061-0186156, Line ID: Ketsada11

e-mail: ketsada.iadp@gmail.com

 **ฝ่ายกฎหมาย**

นายชัยวิทย์ ฤทธิพิชัยวัฒน์

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

 **พิสูจน์อักษร**

สมศักดิ์ พะปะเสน

โรงเรียนพระเทพบัณฑิตวิทยานุสรณ์ จังหวัดหนองคาย

 **ออกแบบปก**

นายสุริยาทิศ โพธิ์ประสิทธิ์

นักวิชาการอิสระ



จัดรูปเล่ม

นายสมศักดิ์ พะปะเสน

โรงเรียนพระเทพบัณฑิตวิทยานุสรณ์ จังหวัดหนองคาย

พิมพ์ที่

ศูนย์เรียนรู้การผลิตและจัดการธุรกิจสิ่งพิมพ์ดิจิทัล มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์ เลขที่ 1 หมู่ 20 ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี 13180 โทรศัพท์ 0 2529 0574 7, 0 2909 1633 www.vru.ac.th

บทบรรณาธิการ

วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่ เป็นฉบับที่ 3 ประจำปีพุทธศักราช 2567 มีจำนวนบทความทั้งหมด จำนวน 2 เรื่อง เป็นบทความวิจัย จำนวน 2 เรื่อง วารสารกำลังพัฒนาปรับปรุงรูปแบบและประเด็นหลักเพื่อเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพวารสารในฐานข้อมูล TCI เพื่อรองรับการประเมินจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index-TCI) และเพื่อให้คุณภาพของบทความเป็นไปตามเงื่อนไข และกติกาสากล จึงเปิดโอกาสให้นักวิชาการ นักวิจัยและนักศึกษาระดับทุกระดับ ได้เผยแพร่บทความทางวิชาการ บทความวิจัย บทความปริทัศน์ และบทวิจารณ์หนังสือ ซึ่งกองบรรณาธิการได้ดำเนินการตามกระบวนการเชิงหลักการเผยแพร่บทความตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาทุกประการ

กองบรรณาธิการวารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่ ขอขอบคุณผู้นิพนธ์บทความ ท่านสมาชิกและท่านผู้อ่านที่ให้ความสนใจและไว้วางใจวารสารของเราเป็นอย่างดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความที่ได้เลือกสรรมาตีพิมพ์มีประโยชน์ต่อผู้อ่านทุกท่าน บรรณาธิการขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาอ่านและแนะนำการปรับแก้บทความวิจัยให้มีคุณภาพทางวิชาการยิ่งขึ้น

สุดท้ายนี้กองบรรณาธิการหวังอย่างยิ่งว่าเนื้อหาในวารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านบ้างตามสมควร หากผู้อ่านจะมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงวารสารนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น กองบรรณาธิการขอน้อมรับไว้ด้วยความยินดียิ่ง

บรรณาธิการ

สารบัญ

บรรณาธิการ	(ก)
บทบรรณาธิการ	(ข)
สารบัญ	(ง)
การบริหารจัดการตามหลัก 5ส. ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก	1-16
MANAGEMENT ACCORDING TO THE 5S. PRINCIPLES OF THE TEMPLEIN MUANG DISTRICT NAKHON NAYOK PROVINCE	
พระครูวิมลปทุมานุกูล (จิรศักดิ์ ขยเมธี), พิชิต ปุริมาตร และ ไพรัตน์ เอิบสำโรง	
การบริหารกิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนาในอำเภอเมือง นครนายก จังหวัดนครนายก	17-31
MANAGEMENT ADMINISTRATION OF MONNKS AFFAIRS FOR THE STABILITY OF BUDDHISM IN MUEANG NAKHONNAYOK DISTRICT OF NAKHON NAYOK PROVINCE	
พระครูวินัยธรรมมลเมธ กตปุญโญ (ไคว์ตระกูล), พิชิต ปุริมาตร และ ไพรัตน์ เอิบสำโรง	
คำแนะนำสำหรับผู้เขียน	32-55

การบริหารจัดการตามหลัก 5ส. ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก*

MANAGEMENT ACCORDING TO THE 5S. PRINCIPLES OF THE TEMPLEIN MUANG DISTRICT NAKHON NAYOK PROVINCE

พระครูวิมลปทุมานุกูล (จรัสศักดิ์ ชัยเมธี)¹, พิชิต ปุริมาตร³ และ ไพรัตน์ เอิบสำโรง³

Phrakhru Wimonpathumanukul (Jirasak Chaiyamethi)¹, Phichit Purimat² and Pairat Erbsamrong³

¹⁻³มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

¹⁻³Mahachulalongkornrajavidyalaya University. Nakhon Ratchasima Campus, Thailand

Corresponding author E-mail: neung1976@gmail.com

วันที่รับบทความ : 3 พฤษภาคม 2567; วันที่แก้ไขบทความ 22 พฤษภาคม 2567; วันที่ตอบรับบทความ : 29 มิถุนายน 2567

Received 3 May 2024; Revised 22 May 2024; Accepted 29 June 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไป 2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบ 3. เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการตามหลัก 5ส. ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก ระเบียบวิธีวิจัยเป็นแบบผสมวิธี ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถาม ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.924 จากกลุ่มตัวอย่างได้แก่ พระสงฆ์อำเภอเมือง จำนวน 227 รูป วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิจัยเชิงคุณภาพ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 10 รูปหรือคน วิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารจัดการตามหลัก 5ส. ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.07, S.D.=0.42) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2. ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า พระสงฆ์ที่มี อายุ พรรษา

Citation:



* พระครูวิมลปทุมานุกูล (จรัสศักดิ์ ชัยเมธี), พิชิต ปุริมาตร และ ไพรัตน์ เอิบสำโรง. (2567). การบริหารจัดการตามหลัก 5ส.

ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก. วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 2(3), 1-16.

Phrakhru Wimonpathumanukul (Jirasak Chaiyamethi), Phichit Purimat and Pairat Erbsamrong. (2024).

Management According to the 5s. Principles of The Templein Muang District Nakhon Nayok Province.

Modern Academic Development and Promotion Journal, 2(3), 1-16.;

DOI: <https://doi.org/10.14456/madpiadp.2024.7>

<https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/>

วุฒิการศึกษานักธรรม และวุฒิการศึกษาสามัญ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3. แนวทางการบริหารจัดการตามหลัก 5ส. ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก ด้านสวดมนต์ มีการวางแผนผังวัดแบ่งพื้นที่ สวดภาวนา กับ พุทธาวาสให้ชัดเจน คัดแยกสิ่งของต่าง ๆ เป็นหมวดหมู่และเขียนกำกับให้ชัดเจน ด้านสะตอก มีการจัดระเบียบ ทำป้ายบอกทาง วางสิ่งของทุกอย่างที่ทำงานต่อการหยิบใช้ ด้านสะอาด มีการทำความสะอาด ดูแลรักษาอุปกรณ์ต่าง ๆ การปิดกวาดเศษใบไม้ ขยะ เป็นประจำ ด้านสร้างมาตรฐาน จัดอาคารสถานที่ให้มีแสงสว่างเพียงพอ อาคารถ่ายเทได้สะดวก จัดให้มีภาชนะรองรับขยะเปียก ขยะแห้ง ให้ทั่วบริเวณวัด ด้านสร้างวินัย การปลูกจิตสำนึกสร้างวินัย 5ส. ฝึกปฏิบัติตามหลัก 5ส เป็นประจำเพื่อสร้างวินัย

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ, กิจกรรม 5ส, พระสงฆ์

Abstract

The objectives of this research are 1. to study the general condition 2. to conduct a comparative study 3 . To present management guidelines according to the 5S principles of temples in Mueang District. Nakhon Nayok Province The research method is a combined method. During the quantitative research, a questionnaire was used. The confidence value was 0.924 from the sample group including There were 227 monks in Mueang District. Data were analyzed using statistics, frequency, percentage, mean, standard deviation, and correlation coefficient. and qualitative research Interviews with 10 key informants or people were analyzed descriptively.

The results of the research found that: 1. Management according to the 5S principles of temples in Mueang District Nakhon Nayok Province Overall, it was at a high level ($\bar{X}=4.07$, S.D.=0.42). When considering each aspect, it was found that it was at a high level in every aspect. 2. The results of the research hypothesis test found that monks with age, years of age, and educational qualifications as religious monks and general education qualifications are

different and have different opinions Therefore, the hypothesis was rejected. 3. Guidelines for management according to the 5 S principles of temples in Mueang District. Nakhon Nayok Province, on the clean-up side, there was a plan for the temple to clearly divide the area of the Sangkhawas and the Buddhawas. Sorting various items into categories and labeling them clearly. On the convenient side, there is organization, making signs to show the way, placing things everywhere to make the work easier to pick up and use. On the clean side, there is cleaning. Maintain various equipment, sweep up leaves and garbage regularly, and create standards. Arrange the building to have adequate lighting. The air is easily ventilated. Provide containers to receive wet and dry waste throughout the temple area. Discipline aspect Cultivating awareness creates 5 S discipline. Practice following the 5 S principles regularly to build discipline.

Keywords: Management, 5S activities, Monks

บทนำ

วัดในพระพุทธศาสนาเกิดขึ้นตั้งแต่สมัยพุทธกาล เริ่มจากการที่พระเจ้าพิมพิสารได้ถวายวัด เวฬุวัน เมื่อพระพุทธเจ้ารับแล้วก็ทรงแสดงธรรมีกถา แล้วทรงอนุญาตวัดหรืออารามแก่พระสงฆ์ว่า “ภิกษุทั้งหลาย เราอนุญาตอาราม” ตั้งแต่นั้นมาจึงได้เริ่มมีวัดเกิดขึ้นมาเรื่อย ๆ จนถึงปัจจุบัน วัดเป็นสถานที่ที่พุทธศาสนิกชนทั่วไปได้ใช้เป็นสถานศึกษาอบรมให้มีความรู้ในด้านวิชาชีพอาราม แพทย์แผนโบราณและศิลปกรรมแขนงต่าง ๆ ใช้ทำบุญบำเพ็ญกุศล เป็นศูนย์กลางการบริหารและการปกครองรวมทั้งเป็นสถานที่สงเคราะห์ทางจิตใจแก่ประชาชน ดังนั้นวัดจึงเป็นสถานที่ที่สำคัญยิ่งในการสืบทอดพระพุทธศาสนาตลอดมา (พระราชญาณวิสิฐ (เสริมชัย ชยมงคล), 2551) ดังนั้นวัดจึงถือว่าเป็นศูนย์กลางของชุมชนเป็นที่พึ่งพาทางจิตใจของชุมชน ประชาชน สามารถเข้ามาใช้ประโยชน์ได้ ใช้เป็นสถานที่ประกอบกุศล เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ เป็นแหล่ง เรียนรู้ พัฒนาความรู้ภูมิธรรม ชัดเจนจิตใจให้ใสสะอาด สร้างความสุขทางกายทางใจ ด้วยเหตุนี้วัด จึงเป็นสถานที่สำคัญของชุมชน ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

ก็อาศัยสถานที่ภายในวัดจัดกิจกรรม เป็นที่ชาวบ้านมาพบปะสังสรรค์ จัดงานเทศกาลและมหรสพต่าง ๆ และยังเป็นที่ใช้ประกอบการบำเพ็ญกุศลอีกด้วย (พระธรรมวรนายก (โอภาส นิรุติเมธี), 2559)

ในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นองค์การของทางราชการหรือองค์การธุรกิจเอกชนต่างก็ต้องการความเจริญก้าวหน้าให้มีการขยายตัวและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพแวดล้อมภายนอกองค์การไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ตลอดจนความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ซึ่งแต่ละองค์การนั้นย่อมจะประกอบไปด้วยทรัพยากรที่เป็นปัจจัยด้านการผลิต ได้แก่ คน (Man) เครื่องจักร (Machine) วัสดุอุปกรณ์ (Material) วิธีการ (Method) อื่น ๆ ในจำนวนทรัพยากรทั้งหมดที่กล่าวไปนั้น จึงมีผู้คิดค้นเทคนิคต่าง ๆ ขึ้นมามากมายทั้งชาวตะวันตกและตะวันออกเพื่อนำมาใช้ในการบริหารคนในองค์การเพื่อสร้างความเป็นเลิศในด้านการผลิตหรือการบริการต่าง ๆ (วิเชียร วิทย์อุดม, 2554) ประเทศญี่ปุ่นมีแนวคิดในการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน โดยใช้ 5ส เป็นกิจกรรมการปรับปรุง การทำงานด้วยการดำเนินการตามหลักการ “สะอาด สะดวก สะอาด สุขลักษณะ และสร้างนิสัย” ในหน่วยงาน ญี่ปุ่นได้นำ 5ส แต่ละตัวไปใช้และพัฒนาอย่างจริงจังโดยจัดทำให้เป็นระบบ จึงได้รับความนิยมและเผยแพร่ไปทั่วประเทศญี่ปุ่น ดังนั้น 5ส จึงเป็นปัจจัยพื้นฐาน ในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ (ชัชวาล อรวงศ์ศุภทัต, 2558)

ในอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก มีวัดอยู่จำนวนทั้งสิ้น 81 วัด แต่จำนวนวัดที่ได้รับการพัฒนาซึ่งเข้าลักษณะวัดสร้างสุขตามกิจกรรม 5 ส มีจำนวนหนึ่ง ส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาวัด อยู่หลายประการ ไม่ว่าจะเป็นการขาดพระภิกษุสามเณรภายในวัด ขาดวัสดุอุปกรณ์ หรือการขาดการบริหารจัดการที่ดี ที่จะทำให้วัดเป็นวัดสร้างสุขอย่างสมบูรณ์ เหตุผลเหล่านี้ล้วนเป็นปัญหาต่อความ มั่นคงของพระพุทธศาสนาด้วยเช่นกัน เพราะเมื่อสถานที่ไม่อำนวยขาดความเป็นสปปายะก็จะส่งผล ต่อสภาพจิตใจการศึกษาเล่าเรียนพระธรรมวินัย และนอกจากนั้นประชาชนที่เข้ามาภายในวัดอาจไม่ได้รับความสะดวกเท่าที่ควร แต่มีวัดอีกจำนวนหนึ่งที่มีการเน้นมีกิจกรรม 5ส เพื่อพัฒนาวัดให้เป็นสถานที่ที่เหมาะสมเป็นสปปายะเหมาะสมแก่การเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนและบุคคลทั่วไป (พระมหาจินตวัฒน์ จารุพตโน (วิจารณ์ปรีชา), 2562)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยซึ่งเป็นพระสงฆ์ในพื้นที่จึงสนใจศึกษาวิจัย เรื่อง “การบริหารจัดการตามหลัก 5ส. ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก” เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการบริหารจัดการวัดให้มีประสิทธิภาพตามหลัก 5ส. และเพื่อให้สอดคล้องกับพระธรรมวินัย และคำสั่งของมหาเถรสมาคมในการปฏิรูปกิจการคณะสงฆ์ 6 ด้าน ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1 เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการบริหารจัดการตามหลัก 5ส. ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก
- 2 เพื่อศึกษาผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลัก 5ส. ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก
- 3 เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการตามหลัก 5ส. ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก

สมมติฐานการวิจัย

1. พระสงฆ์ที่มี อายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลัก 5ส. ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก แตกต่างกัน
2. พระสงฆ์ที่มี พรรษา ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลัก 5ส. ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก แตกต่างกัน
3. พระสงฆ์ที่มี วุฒิการศึกษานักธรรม ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลัก 5ส. ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก แตกต่างกัน
4. พระสงฆ์ที่มี วุฒิการศึกษาสามัญ ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลัก 5ส. ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) ซึ่งเป็นการผสมผสานวิธีระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

1. ประชากรเป้าหมาย

ประชากร ได้แก่ พระสงฆ์ ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก จำนวน 522 รูป (สำนักงานเจ้าคณะอำเภอเมือง, 2566)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พระสงฆ์ ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครนายกจำนวน 227 รูป

2.1 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการกำหนดขนาดตัวอย่างในการวิจัย ทำการสุ่มจากกลุ่มประชากร โดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973)

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดย N = จำนวนประชากรทั้งหมด
 e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (นิยมใช้ 0.05)
 n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อแทนค่าสูตรข้างต้นจะได้

$$\begin{aligned} n &= \frac{522}{1 + 522(0.05)^2} \\ &= 226.46 \text{ รูป} \end{aligned}$$

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เท่ากับ 227 รูป ผู้วิจัยจึงนำมาคำนวณตามสัดส่วนที่เหมาะสมของประชากรแต่ละตำบล โดยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มหลายชั้น ประกอบด้วยการสุ่มแบบกลุ่มหรือการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ

3. การกำหนดวิธีการเก็บและรวบรวมข้อมูล

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยศึกษาจากเอกสาร หนังสือ ตำรา วารสาร สิ่งพิมพ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะประเด็นศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลัก 5ส. ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก ได้แก่ 1. การวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา (Contents Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของประเด็นคำถามการวิจัยกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยในรูปแบบของเทคนิคการวิเคราะห์ IOC (Index of Congruence) โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบไม่น้อยกว่า 5 ท่าน ได้ผลการหาค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ 2. การหาค่าความเที่ยง (Reliability) นำแบบสอบถามที่ได้ไปปรับปรุงจากขั้นตอนการหาค่า IOC แล้วไปแจกให้กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของ

งานวิจัยหรือพื้นที่ในการวิจัย จำนวน 30 ชุด ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของความเชื่อมั่นแบบสอบถาม (Try out) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.924

3.2 วิธีการเก็บและรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดเก็บข้อมูลเชิงปริมาณตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) จัดเตรียมเครื่องมือตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถาม ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการแจกแบบสอบถาม

2) ผู้วิจัยเสนอติดต่อขอหนังสือจากหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือถึงเจ้าคณะตำบล ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อเข้าแจกแบบสอบถาม (Questionnaire)

3) ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่รับกลับมาก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสังคมศาสตร์

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ข้อมูลที่ได้ทั้งหมดไปทำการตรวจสอบความถูกต้อง การลงรหัส และประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์เพื่อทำการคำนวณค่าสถิติต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์การนำเสนอและสรุปผลการวิจัย โดย 1) สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ สถิติ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบค่าเอฟ (f-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD.) (สิน พันธุ์พินิจ, 2557)

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้านการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ในการวิจัยครั้งนี้ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงกับผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ เป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัย จำนวน 10 รูปหรือคน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-Structured Interview Form) โดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในอำเภอห้วยแถลง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขอนหนังสือจากหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ถึงผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์

3.2 ทำการนัดวัน เวลาและสถานที่กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) และดำเนินการสัมภาษณ์ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดนัดไว้ จนครบทุกประเด็น โดยใช้วิธีการจดบันทึกและการบันทึกเสียงประกอบการสัมภาษณ์

3.3 นำข้อมูลดิบที่ได้มารวบรวมเพื่อวิเคราะห์โดยวิธีการที่เหมาะสมและนำเสนอต่อไป

4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์โดยวิธีการ ดังนี้

4.1 นำข้อมูลที่ได้จากสัมภาษณ์ ทำการถอดเสียงและบันทึกเป็นข้อความ จำแนกเป็นประเด็น แล้วเรียบเรียงเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

4.2 วิเคราะห์คำสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท (Context)

4.3 สังเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยและนำเสนอต่อไป

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของบทบาทพระสงฆ์กับการสร้างความสมานฉันท์ตามโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1. ข้อที่ 2. และข้อที่ 3 ตามลำดับดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ 1

ตารางที่ 1. สภาพทั่วไปของของพระสงฆ์ที่มีการบริหารจัดการตามหลัก 5ส. ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก โดยภาพรวม

การบริหารจัดการตามหลัก 5ส. ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1) ด้านสะดวก	3.50	1.21	มาก
2) ด้านสะอาด	3.58	1.18	มาก
3) ด้านสวยงาม	3.57	1.20	มาก
4) ด้านสุขลักษณะ	3.56	1.18	มาก
5) ด้านสร้างนิสัย	3.51	1.19	มาก
โดยภาพรวม	3.58	1.21	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารจัดการตามหลัก 5ส. ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.58$, S.D.=1.21) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ 2

ตารางที่ 2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลัก 5ส. ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานที่	ผลการศึกษา		F	Sig.
	ยอมรับ	ปฏิเสธ		
1 พระสงฆ์ที่มี อายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลัก 5ส. ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก แตกต่างกัน	✓		0.949	0.418
2 พระสงฆ์ที่มี พรรษา ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลัก 5ส. ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก แตกต่างกัน	✓		1.424	0.243
3 พระสงฆ์ที่มี วุฒิการศึกษานักธรรม ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการ	✓		2.116	0.121

ตามหลัก 5ส. ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัด

นครนายก แตกต่างกัน

4 พระสงฆ์ที่มี วุฒิการศึกษาสามัญ ต่างกัน

มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

ตามหลัก 5ส. ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัด

นครนายก แตกต่างกัน



0.661

0.587

จากตารางที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า พระสงฆ์ที่มี อายุต่างกัน พรรษาต่างกัน วุฒิการศึกษานักธรรมต่างกัน และวุฒิการศึกษาสามัญต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลัก 5ส. ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ 3

แนวทางการบริหารจัดการตามหลัก 5ส. ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก ด้าน สะสาง มีการวางแผนผังวัดแบ่งพื้นที่ สังก้าวาส กับ พุทธาวาสให้ชัดเจน คัดแยกสิ่งของต่าง ๆ เป็นหมวดหมู่และเขียนกำกับให้ชัดเจน ด้านสะดวก มีการจัดระเบียบ ทำป้ายบอกทาง วาง สิ่งของทุกที่ทำงานต่อการหยิบใช้ ด้านสะอาด มีการทำความสะอาด ดูแลรักษาอุปกรณ์ต่าง ๆ การปิดกวาดเศษใบไม้ ขยะ เป็นประจำ ด้านสร้างมาตรฐาน จัดอาคารสถานที่ให้มีแสงสว่าง เพียงพอ อากาศถ่ายเทได้สะดวก จัดให้มีภาชนะรองรับขยะเปียก ขยะแห้ง ให้ทั่วบริเวณวัด ด้านสร้างวินัย การปลูกจิตสำนึกสร้างวินัย 5ส. ฝึกปฏิบัติตามหลัก 5ส เป็นประจำเพื่อสร้าง วินัย

อภิปรายผล

1. การบริหารจัดการตามหลัก 5ส. ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.58, S.D.=1.21) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูวิธานกิจโกศล (โสภณ สารโท), (2556) ได้ ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของพระสังฆาธิการ ใน การบริหารงานวัดพัฒนาตัวอย่างในเขตการ ปกครองคณะสงฆ์จังหวัดสระบุรี” ผลการวิจัยพบว่าบทบาทของพระสังฆาธิการในการบริหาร

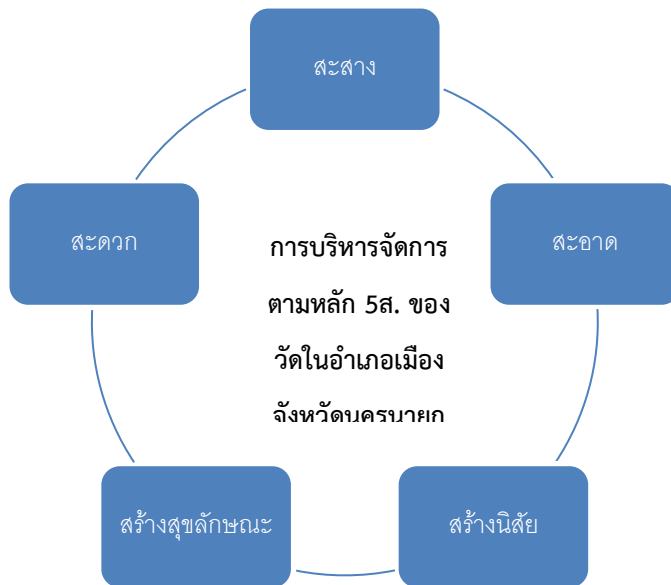
งานวัดพัฒนาตัวอย่างในเขตการปกครองคณะ สงฆ์จังหวัดสระบุรีทั้ง 2 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน และ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูใบฎีกาสุนทรินท์ สุริขาน (สอนเล็ก), (2553) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง “ความคิดเห็นเกี่ยวกับการ บริหารจัดการการศึกษาตามแนว วิถีพุทธ : กรณีศึกษา โรงเรียนวัดขมิ้นมีต อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล” ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็น ของครูและผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการบริหาร จัดการศึกษาตามแนววิถีพุทธของ โรงเรียนวัด ขมิ้นมีต โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X}=4.30$, $S.D.=0.456$)

2. พระสงฆ์ที่มี อายุต่างกัน พรรษาต่างกัน วุฒิการศึกษานักรธรรมต่างกัน และวุฒิ การศึกษาสามัญต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลัก 5ส. ของวัดในอำเภ เมือง จังหวัดนครนายก ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์ศักดิ์ กลิ่นสายหยุด (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทศนคติเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน ด้วยกิจกรรม 5 ส ของ พนักงานภายในบริษัท วังน้อยเบเวอเรจ จำกัด ผลการวิจัยพบว่า พนักงาน ภายในบริษัทที่มีอายุต่างกัน มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีระดับการศึกษาต่างกัน มีอายุการทำงาน ต่างกัน มีระดับทัศนคติเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานด้วยกิจกรรม 5 ส ของ พนักงาน ภายในบริษัทวังน้อยเบเวอเรจ จำกัด ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่ไม่ยัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญจันทร์ บัวขาว (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิบัติกิจกรรม 5ส และการเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานภายในบริษัท คอมพาร์ท พรซิชั่น (ประเทศไทย) จำกัด ผลการวิจัยพบว่า พนักงานที่มีมีอายุ สถานภาพ การสมรส ระดับการศึกษา อายุการทำงาน และสังกัดแผนกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรม 5ส และการ เสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานภายในบริษัท คอมพาร์ท พรซิชั่น (ประเทศ ไทย) จำกัด แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. แนวทางการบริหารจัดการตามหลัก 5ส. ของวัดในอำเภเมือง จังหวัดนครนายก ด้านสละสลึง มีการวางแผนผังวัดแบ่งพื้นที่ สังกะวาส กับ พุทธาวาสให้ชัดเจน คัดแยกสิ่งของต่าง ๆ เป็นหมวดหมู่และเขียนกำกับให้ชัดเจน ด้านสละสลึง มีการจัดระเบียบ ทำป้ายบอกทาง วาง สิ่งของทุกที่ทำงานต่อการหยิบใช้ ด้านสละสลึง มีการทำความสะอาด ดูแลรักษาอุปกรณ์ต่าง

ๆ การปิดกวาดเศษใบไม้ ขยะ เป็นประจำ ด้านสร้างมาตรฐาน จัดอาคารสถานที่ให้มีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทได้สะดวก จัดให้มีภาชนะรองรับขยะเปียก ขยะแห้ง ให้ทั่วบริเวณวัด ด้านสร้างวินัย การปลูกจิตสำนึกสร้างวินัย 5ส. ฝึกปฏิบัติตามหลัก 5ส เป็นประจำเพื่อสร้างวินัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาพวงศกร ฐิตญาโณ (มะลิลา) และคณะ (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการขับเคลื่อนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ตามแนวทาง 5ส ของวัดในอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์” ผลการวิจัยพบว่า 1. ด้านสะดวก พระภิกษุสามเณรและภาคีเครือข่าย ต้องทำข้อตกลง ทำความ เข้าใจร่วมกันก่อนและหลังปฏิบัติงาน 2. ด้านสร้างวินัย พระภิกษุสามเณรและภาคีเครือข่าย จะต้องร่วมกันสร้างวินัย ให้ทุกคนเคารพกฎ 3. ด้านสะอาด ร่วมกันคัดแยกขยะเพื่อลดจำนวนขยะที่ไม่จำเป็น และนำสิ่งของเหลือทิ้งกลับมา ใช้ใหม่ 4 ด้านสะอาด จัดการขยะอย่างถูกวิธี โดยใช้หลัก 3R ใช้บ่อย ใช้ซ้ำ นำกลับมา ใช้ใหม่ 5. ด้านสร้างมาตรฐาน ทั้งก่อนและหลัง ปลูกฝังมาตรฐานที่ตัวบุคคล เพื่อให้ติดเป็นนิสัย และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาจินตวัฒน์ จารุฑฒโน (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารวัดสร้างสุขด้วยกิจกรรม 5 ส จังหวัดสิงห์บุรี” ผลการวิจัยพบว่า การบริหารวัดสร้างสุขด้วยกิจกรรม 5 ส จังหวัดสิงห์บุรี นับเป็นนโยบายสำคัญของคณะ สงฆ์ จังหวัดสิงห์บุรี เพราะเป็นนโยบายจากมหาเถรสมาคมที่กำลังขับเคลื่อนให้วัดทุกวัดทั่วประเทศพัฒนาวัดของตนเองตามหลัก 5ส เจ้าอาวาสให้ความสนใจ และเอาใจใส่ในการพัฒนาวัดให้เจริญรุ่งเรือง พระผู้ใหญ่ของจังหวัดสิงห์บุรีให้ความสำคัญกับการบริหารวัดสร้างสุขด้วยกิจกรรม 5 ส มีการแต่งตั้ง คณะกรรมการขับเคลื่อนงาน มีการประชุมคณะทำงาน มีการอบรมจากทางคณะสงฆ์ และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนนโยบาย 5ส

องค์ความรู้ใหม่



ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัยแสดงให้เห็นถึง การบริหารจัดการตามหลัก 5ส. ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก ดังนี้

1) ด้านสะสาง การแยกแยะสิ่งของที่จำเป็นและไม่จำเป็นเป็นขั้นตอนสำคัญที่ช่วยให้เราสามารถจัดการและใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเต็มไปด้วยประสิทธิภาพในการทำงาน ตัวอย่างเช่นในโรงงานที่มีการผลิตสินค้าในปริมาณมาก การจัดการขยะเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุและปัญหาอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม

2) ด้านสะดวง การจัดเตรียมและวางสิ่งของให้สะดวงในการใช้งานเป็นสิ่งสำคัญในการทำงาน การเลือกสิ่งของที่เหมาะสมและจัดวางให้อยู่ในตำแหน่งที่สะดวงสำหรับผู้ใช้งานจะช่วยให้กระบวนการทำงานเป็นไปอย่างราบรื่นและการกำหนด "ที่วางประจำ" สำหรับอุปกรณ์หรือเครื่องมือใหม่จะช่วยให้ผู้ใช้งานทุกคนสามารถรู้จักและเข้าถึงได้ง่ายขึ้น

3) ด้านสะอาด การทำความสะอาดอุปกรณ์และสถานที่ทำงานเป็นประจำช่วยลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุและปัญหาอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมที่ไม่สะอาด นอกจากนี้ การทำความสะอาดเป็นประจำยังช่วยให้เราสามารถตรวจพบปัญหาและข้อบกพร่องได้ทันทั่วทั้งที่ และดำเนินการแก้ไขในขั้นตอนแรกๆ ก่อนที่จะเกิดปัญหาที่ร้ายแรงขึ้น

4) ด้านสุขลักษณะ การรักษาสุขลักษณะในที่ทำงานเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและเต็มไปด้วยความเข้าใจและความปลอดภัยสำหรับพนักงานทุกคน การปฏิบัติตามหลัก 3ส คือ สะสาง, สะดวก, และสะอาด เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการรักษาสุขลักษณะที่ดีภายในวัดอย่างต่อเนื่อง

5) ด้านสร้างนิสัย การดำเนินการตามหลัก 4 ส ให้เคยชินจนเป็นนิสัยเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่สะอาดและปลอดภัย ส่งเสริมให้ประชาชนทุกคนตระหนักถึงความสำคัญในการปฏิบัติตามหลัก 5ส ซึ่งรวมถึงการส่งเสริมที่จะทำให้พระสงฆ์และประชาชนรอบวัดตระหนักและปฏิบัติตามหลักเหล่านี้เป็นนิสัยอย่างถาวร

สรุป/ข้อเสนอแนะ

วัดมีการแยกแยะสิ่งของที่จำเป็นและไม่จำเป็นเพื่อจัดการและใช้ทรัพยากรและสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยภายในวัด มีการจัดเตรียมและวางสิ่งของให้สะดวกในการใช้งานเพื่อการทำงานได้อย่างราบรื่น มีการทำความสะอาดอุปกรณ์และสถานที่ทำงานเพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุและปัญหาอื่น ๆ การส่งเสริมพระสงฆ์และประชาชนปฏิบัติตามหลักการดังกล่าวเป็นนิสัยอย่างถาวร เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่สะอาดและปลอดภัยภายในที่วัดและในชุมชนอย่างรอบคอบ การรักษาสุขลักษณะเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและเต็มไปด้วยความปลอดภัยสำหรับทุกคน

ผลการวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการตามหลัก 5ส. ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก” ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1 ควรศึกษาสภาพทั่วไปของการบริหารจัดการตามหลัก 5ส. ของวัดในเขตปกครองคณะสงฆ์อื่น

2 ควรศึกษาผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลัก 5ส. ของวัดในเขตปกครองคณะสงฆ์อื่น

3 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการตามหลัก 5ส. ของวัดในเขตปกครองคณะสงฆ์อื่น

เอกสารอ้างอิง

ชัชวาล อรรถศรีศุภทัต. (2558). *เคล็ดลับทำงานดีเป็น Somebody ที่ (องค์กร) ต้องการ*. กรุงเทพฯ: เพชรประกาย.

พงษ์ศักดิ์ กลิ่นสายหยุด. (2555). ทศนคติเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานด้วยกิจกรรม 5ส ของ พนักงานบริษัท วังน้อยเบเวอเรจ จำกัด. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี*, 4 (2), 171.

พระครูใบฎีกาสุนิธ สุวิหาโน (สอนเล็ก) (2553). ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการการศึกษาตามแนววิถีพุทธ :กรณีศึกษาโรงเรียนวัดขมิ้นมิตร อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ. ใน *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ*. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระครูวิธานกิจโกศล (โสภณ สารโท). (2556). บทบาทของพระสังฆาธิการในการบริหารงานวัดพัฒนา ตัวอย่างในเขตการปกครองคณะสงฆ์จังหวัดสระบุรี. ใน *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ*. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระธรรมวรนายก (โอภาส นิรุติเมธี). (2559). *ธรรมปริทัศน์ “46”*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระมหาจินตวัฒน์ จารุวฑฒโน (วิจารณ์ปรีชา). (2562). รูปแบบการบริหารวัดสร้างสุขด้วยกิจกรรม 5 ส จังหวัดสิงห์บุรี. ใน *ดุขฎิณิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรดุขฎิณิบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ*. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระมหาพงศ์กร ฐิตญาโน (มะลิลา) และคณะ (2564). ประสิทธิผลการขับเคลื่อนโครงการวัดประชา รัฐ สร้างสุขตามแนวทาง 5ส ของวัดในอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 4 (4), 15 – 25.

พระราชญาณวิสิฐ (เสริมชัย ชยมงคลโล). (2551). *การบริหารวัด*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.

เพ็ญจันทร์ บัวขาว. (2558). การปฏิบัติกิจกรรม 5ส และการเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน บริษัท คอมพาร์ท ฟรีซซัน (ประเทศไทย) จำกัด. *วารสารชุมชนวิจัยและพัฒนาสังคม*, 9(1), 75.

วิเชียร วิทยอุดม. (2554). *การจัดการสมัยใหม่*. กรุงเทพฯ: ธนัชการพิมพ์.

สำนักงานเจ้าคณะอำเภอเมือง. (2566). *บัญชีสำรวจ พระภิกษุ สามเณร ศิษย์ และวัดประจำปี พ.ศ.2566*. นครนายก: สำนักงานเจ้าคณะอำเภอเมือง.

สิน พันธุ์พินิจ. (2557). *เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: บริษัทจุฬนพบลิชซิง จำกัด.

Yamane, T. (1973). *Statistics an introduction analysis*. New York: Harper & Row.

การบริหารกิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนาใน อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก*

MANAGEMENT ADMINISTRATION OF MONNKS AFFAIRS FOR THE STABILITY OF BUDDHISM IN MUEANG NAKHONNAYOK DISTRICT OF NAKHON NAYOK PROVINCE

พระครูวินัยธรกมลเมธ กตปุณโย (ไคว์ตระกูล)¹, พิชิต ปุริมาต² และ ไพรัตน์ เอิบสำโรง³

Phrakru Vinayathakamolmeth Katapunyo (Kowtrakul)¹, Phichit Purimat² and Pairat Erbsamrong³

¹⁻³มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

¹⁻³Mahachulalongkornrajavidyalaya University. Nakhon Ratchasima Campus, Thailand

Corresponding author E-mail: neung1976@gmail.com

วันที่รับบทความ : 3 พฤษภาคม 2567; วันที่แก้ไขบทความ 29 พฤษภาคม 2567; วันที่ตอบรับบทความ : 30 มิถุนายน 2567

Received 3 May 2024; Revised 29 May 2024; Accepted 30 June 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการบริหารกิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนาในอำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก 2.เพื่อศึกษาผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อการบริหารกิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนาในอำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก 3. เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารกิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนาในอำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก
ระเบียบวิธีวิจัยเป็นแบบผสมวิธี ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถาม ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.896 จากกลุ่มตัวอย่างได้แก่ พระสงฆ์อำเภอเมือง จำนวน 227 รูป วิเคราะห์ข้อมูล

Citation:



* พระครูวินัยธรกมลเมธ กตปุณโย (ไคว์ตระกูล), พิชิต ปุริมาต และ ไพรัตน์ เอิบสำโรง. (2567). การบริหารกิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนาในอำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก. วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 2(3), 17-31.

Phrakru Vinayathakamolmeth Katapunyo (Kowtrakul), Phichit Purimat and Pairat Erbsamrong. (2024). Management Administration of Monnks Affairs for the Stability of Buddhism in Mueang Nakhonnayok District of Nakhon Nayok Province. Modern Academic Development and Promotion Journal, 2(3), 17-31.;

DOI: <https://doi.org/10.14456/madpiadp.2024.8>

<https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/>

โดยสถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิจัยเชิงคุณภาพ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 10 รูปหรือคน วิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารกิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนาในอำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.07$, S.D.=0.42) 2. ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า พระสงฆ์ที่มี อายุ พรรษา วุฒิ การศึกษานักธรรม และวุฒิการศึกษาสามัญ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3. แนวทางการบริหารกิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนาในอำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก พบว่า ด้านการปกครอง มีการใช้หลักธรรมมาภิบาลและให้ความยุติธรรมแก่ผู้ได้บังคับบัญชา ด้านการศาสนศึกษา ส่งเสริมให้พระสงฆ์มีการศึกษาทั้งปริยัติและปฏิบัติ ด้านการเผยแผ่ ส่งเสริมบทบาทพระสงฆ์ในการเผยแผ่เชิงรุก ด้านสาธารณูปการ มีการจัดการให้มีความสัปปายะ ด้านการศึกษาสงเคราะห์ สนับสนุนทุนการศึกษาและอุปกรณ์การเรียนให้แก่โรงเรียน ด้านสาธารณะสงเคราะห์ สนับสนุนอุเคราะห์ประชาชนเมื่อเกิดมีภัยและให้บริการแก่สังคม

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ, กิจการพระพุทธศาสนา, พระสงฆ์

Abstract

This research aims to 1. To study the general condition of the Sangha administration for the stability of Buddhism in Mueang Nakhon Nayok District. Nakhon Nayok Province 2. To study the results of comparing the opinions of monks towards the administration of monastic affairs for the stability of Buddhism in Mueang Nakhon Nayok District. Nakhon Nayok Province 3. To present guidelines for managing the affairs of the Sangha for the stability of Buddhism in Mueang Nakhon Nayok District. Nakhon Nayok Province The research method is a combined method. During the quantitative research, a questionnaire was used. The confidence value was 0.896 from the sample group including There were 227 monks in Mueang District. Data were analyzed

using statistics, frequency, percentage, mean, standard deviation, and correlation coefficient. and qualitative research Interviews with 10 key informants or people were analyzed descriptively.

The results of the research found that: 1. Sangha business administration for stability in Buddhism in Mueang Nakhon Nayok District. Nakhon Nayok Province Overall and each aspect was at a high level ($\bar{X}$ =4.07, S.D.=0.42) 2. The results of the research hypothesis test found that monks with age, years of age, and religious education qualifications and general education qualifications are different and have different opinions Therefore, the hypothesis was rejected. 3. Guidelines for managing the affairs of the Sangha for the stability of Buddhism in Mueang Nakhon Nayok District. Nakhon Nayok Province Governance Principles of good governance are used, and justice is given to subordinates. Religious education Encourage monks to study both precepts and precepts. Propagation side Promote the role of monks in proactively propagating Public Utilities It is managed to be peaceful. Educational assistance Support scholarships and educational equipment for schools. Public welfare Support people in times of danger and provide services to society.

Keywords: Management, Buddhist affairs, monks.

บทนำ

ปัจจุบันการบริหารงานคณะสงฆ์ ถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญเพราะถ้ามีระบบการบริหารที่ดีนั้น พระพุทธศาสนาก็มีความเจริญมั่นคง การบริหารที่ดีนั้นจะต้องมีรูปแบบและวิธีการจัดการ หรือมีแนวคิดซึ่งขึ้นอยู่กับการแบ่งงานมอบอำนาจกระจายงานให้ผู้อยู่ฝ่ายบริหารระดับต่าง ๆ รับผิดชอบ ตามความรู้ความสามารถของตนและพัฒนาการในด้านต่าง ๆ เพราะการปกครองคณะสงฆ์ปัจจุบันนี้มีอำนาจรัฐและจารีตประเพณีเข้ามาเกี่ยวข้อง เมื่อมีอธิกรณ์ เกิดขึ้นต้องอาศัยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์เป็นเกณฑ์จัดระเบียบการปกครองคณะสงฆ์ คือด้านการปกครอง การศึกษา การศึกษาสงเคราะห์การเผยแผ่ สาธารณูปการ และสาธารณสงเคราะห์

ต่างๆ ตลอดจนการแต่งตั้งถอดถอนเจ้าคณะพระสังฆาธิการควบคุมดูแลให้เป็นไปตามข้อวัตรปฏิบัติของจริยาพระสังฆาธิการ (บุญทัน ดอกไธสง, 2562) พระสังฆาธิการนับเป็นบุคลากรทางพระพุทธศาสนาที่สำคัญ เริ่มตั้งแต่ระดับวัดซึ่งมีเจ้าอาวาสเป็นผู้บริหารจัดการวัด มีเจ้าคณะพระสังฆาธิการระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และภาค ทำหน้าที่ปกครองให้เป็นไปตามพระธรรมวินัย กฎหมาย กฎมหาเถรสมาคม ข้อบังคับหรือระเบียบ มหาเถรสมาคม คำสั่งมหาเถรสมาคม พระบัญชาสมเด็จพระสังฆราช และคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเหนือตน จึงจำเป็นจะต้องรับทราบในเรื่องที่เกี่ยวข้องว่าด้วยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ กฎมหาเถรสมาคมระเบียบ คำสั่ง ประกาศ มติการปกครองคณะสงฆ์ (พนม ศรศิลป์, 2558)

การพัฒนาการบริหารยุคใหม่นี้ จึงเข้าหลักอยู่ที่ว่าประเทศที่ได้เปลี่ยนแปลงไปแต่ยังยึดการปฏิบัติตามหลักธรรมะขององค์พระสัมมาสัมพุทธะเจ้า ตามหลักพระธรรมวินัย ไม่ได้เปลี่ยนแปลงไป ไม่มีใครปฏิรูปพระพุทธศาสนาตามพระธรรมวินัย ยกเว้น การปฏิรูปกิจการบริหารสงฆ์ โดยต้องมีมหาเถระมีส่วนร่วม ไม่ใช่หยิбыื่นให้คนไม่เข้าใจศาสนาออกกฎหมายบังคับใช้ จากคนภายนอกสภาของประชาชนประชาชนยังได้รักษาหลักธรรมวินัยอยู่เช่นเดิม (พระเมธีธรรมาภรณ์ (ประยูร ธมมจิตโต, 2539) และฝ่ายสงฆ์แม้ปฏิบัติธรรมะ อยู่ตามถ้ำ ตามวัดป่ามีประชาชนเคารพนับถือและเป็นที่ยิ่งของประชาชน พระมหากษัตริย์ยังได้พระราชทานตำแหน่งถวายเพื่อให้พระสงฆ์เหล่านั้นได้รับทราบว่าการกระทำคุณงามความดีของพระเหล่านั้นได้มีอยู่ในสายตาของสถาบันหลักของชาวไทย การมอบตำแหน่งฐานะเป็นพระมหากรุณาธิคุณต่อพสกนิกรที่ทำคุณงามความดี ดังนั้น สถาบันวัดกับสถาบันวัง จึงมีความผูกพันเกี่ยวเนื่อง ตั้งแต่ตั้งประเทศที่ตกระกำลำบาก ทุกข์ยาก ก่อตั้งชาติบ้านเมืองมาด้วยกัน ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ พระจำเป็นจะต้องมีรูปแบบสายบังคับบัญชาในการบริหาร เพื่อยังองค์กรสงฆ์ที่เป็นพุทธมามะกะให้เจริญรุ่งเรืองอย่างมั่นคง อย่างมีระบบแต่การแยกภาระหน้าที่นั้นจะไม่มีการก้าวล่วงองค์กรปกครองทั้งสองฝ่าย (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2562)

การบริหารกิจการคณะสงฆ์ทั้ง 6 ด้านที่สำคัญได้แก่ ด้านการปกครอง เป็นอุปสรรคอย่างสำคัญ ขาดการเอาใจใส่ในหน้าที่ การประสานงานระหว่างวัด บ้าน และชุมชน อีกทั้งพระภิกษุที่มักจะลาสิกขาบ่อยสามเณร ด้านการศาสนศึกษา จำนวนผู้เรียนพระปริยัติธรรมได้ลดลง ทั้งแผนกธรรม และแผนกบาลีในขณะที่การศึกษาสายสามัญของพระภิกษุสามเณรยังคงมีจำนวนมาก และในปัจจุบันบางครั้งมีการสอบไม่โปร่งใส ส่งผลให้ได้บุคลากรที่ไม่มีคุณภาพเพื่อแก้ปัญหาความโปร่งใส ด้านการศึกษาสงเคราะห์ บุคลากรในการศึกษาในรุ่นต่อไป ต้องทำควบคู่ไปกับการตั้งศูนย์การศึกษาในการอบรมครูพระหรือครูสอนหนังสือให้มีศักยภาพ ปัญหา

อุปสรรคที่ใหญ่ที่สุดและมีความจำเป็นมากที่สุดในการขับเคลื่อนภารกิจในด้านนี้ คือ เรื่องงบประมาณหรือเงินทุนในการบริหารจัดการ ด้านการเผยแผ่จากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้การเผยแผ่ในยุคปัจจุบันต้องปรับเปลี่ยนไปตามกลุ่มเป้าหมาย ด้านสาธารณูปการ ขาดงบประมาณในการบูรณะปฏิสังขรวัดวาอาราม และด้านสาธารณะสงเคราะห์ ขาดการสนับสนุนและไม่สนใจขาดการประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ

ผู้วิจัย จึงมีความสนใจเสนอทางออกของการบริหารกิจการคณะสงฆ์ตามหลักธรรมาภิบาลเชิงพุทธเพื่อใช้ดำเนินการบริหารงานเช่นให้วัดมีการบริหารการปกครองตามหลักนิติธรรม มีการบริหารการเผยแผ่ตามหลักคุณธรรม โดยมีวิธีในการที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนยึดมั่นในหลักธรรม มีความโปร่งใสในการตรวจสอบในการบริหารภายในวัด ให้พระภิกษุสามเณรภายในวัดมีความรับผิดชอบต่อพระพุทธศาสนา หรือมีการบริหารจัดการเป็นไปตามหลักความคุ้มค่า ทั้งนี้เพื่อประสิทธิภาพประสิทธิผลของการดำเนินงานขององค์กร และเพื่อเป็นการธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระพุทธศาสนาให้คงอยู่ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1 เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการบริหารกิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนาในอำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก
- 2 เพื่อศึกษาผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อการบริหารกิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนาในอำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก
- 3 เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารกิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนาในอำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก

สมมติฐานการวิจัย

- 1 พระสงฆ์ที่มี อายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนาในอำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก แตกต่างกัน
- 2 พระสงฆ์ที่มี พรรษา ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนาในอำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก แตกต่างกัน

3 พระสงฆ์ที่มี วุฒิการศึกษานักธรรม ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนาในอำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก แตกต่างกัน

4 พระสงฆ์ที่มี วุฒิการศึกษาสามัญ ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนาในอำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ซึ่งเป็นการผสมผสานวิธีระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

1. ประชากรเป้าหมาย

ประชากร ได้แก่ พระสงฆ์ ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก จำนวน 522 รูป (สำนักงานเจ้าคณะอำเภอเมือง, 2566)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พระสงฆ์ ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครนายกจำนวน 227 รูป

2.1 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการกำหนดขนาดตัวอย่างในการวิจัย ทำการสุ่มจากกลุ่มประชากร โดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973)

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดย	N	=	จำนวนประชากรทั้งหมด
	e	=	ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (นิยมใช้ 0.05)
	n	=	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อแทนค่าสูตรข้างต้นจะได้

$$n = \frac{522}{1 + 522(0.05)^2}$$

= 226.46 รูป

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เท่ากับ 227 รูป ผู้วิจัยจึงนำมาคำนวณตามสัดส่วนที่เหมาะสมของประชากรแต่ละตำบล โดยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มหลายชั้น ประกอบด้วยการสุ่มแบบกลุ่มหรือการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ

3. การกำหนดวิธีการเก็บและรวบรวมข้อมูล

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยศึกษาจากเอกสาร หนังสือ ตำรา วารสาร สิ่งพิมพ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะประเด็นศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลัก 5ส. ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก ได้แก่ 1. การวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา (Contents Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของประเด็นคำถามการวิจัยกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยในรูปแบบของเทคนิคการวิเคราะห์ IOC (Index of Congruence) โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบไม่น้อยกว่า 5 ท่าน ได้ผลการหาค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ 2. การหาค่าความเที่ยง (Reliability) นำแบบสอบถามที่ได้ไปปรับปรุงจากขั้นตอนการหาค่า IOC แล้วไปแจกให้กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยหรือพื้นที่ในการวิจัย จำนวน 30 ชุด ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของความเชื่อมั่นแบบสอบถาม (Try out) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.867

3.2 วิธีการเก็บและรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดเก็บข้อมูลเชิงปริมาณตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) จัดเตรียมเครื่องมือตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถาม ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการแจกแบบสอบถาม

2) ผู้วิจัยเสนอติดต่อขอหนังสือจากหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือถึงเจ้าคณะตำบล ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อเข้าแจกแบบสอบถาม (Questionnaire)

3) ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่รับกลับมา ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสังคมศาสตร์

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ข้อมูลที่ได้ทั้งหมดไปทำการตรวจสอบความถูกต้อง การลงรหัส และประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์เพื่อทำการคำนวณค่าสถิติต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์การนำเสนอและสรุปผลการวิจัย โดย 1) สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ สถิติ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบค่าเอฟ (f-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD.) (สิน พันธุ์พินิจ, 2557)

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้านการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ในการวิจัยครั้งนี้ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงกับผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ เป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัย จำนวน 10 รูปหรือคน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-Structured Interview Form) โดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในอำเภอห้วยแถลง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขออนุญาตจากหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ถึงผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์

3.2 ทำการนัดวัน เวลาและสถานที่กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) และดำเนินการสัมภาษณ์ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดนัดไว้ จนครบทุกประเด็น โดยใช้วิธีการจดบันทึกและการบันทึกเสียงประกอบการสัมภาษณ์

3.3 นำข้อมูลดิบที่ได้มารวบรวมเพื่อวิเคราะห์โดยวิธีการที่เหมาะสมและนำเสนอต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์โดยวิธีการ ดังนี้

4.1 นำข้อมูลที่ได้จากสัมภาษณ์ ทำการถอดเสียงและบันทึกเป็นข้อความ จำแนกเป็นประเด็น แล้วเรียบเรียงเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

4.2 วิเคราะห์คำสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท (Context)

4.3 สังเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยและนำเสนอต่อไป

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของการบริหารกิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนาในอำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1. ข้อที่ 2. และข้อที่ 3 ตามลำดับดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตาม วัตถุประสงค์ที่ 1.

ตารางที่ 1 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนาในอำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก โดยภาพรวม (n=227)

การบริหารกิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงใน พระพุทธศาสนาในอำเภอเมืองนครนายก จังหวัด นครนายก	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1) ด้านการปกครอง	3.32	0.31	ปานกลาง
2) ด้านการเผยแผ่	3.28	0.33	ปานกลาง
3) ด้านการศึกษา	3.20	0.42	ปานกลาง
4) ด้านสาธารณูปการ	3.23	0.37	ปานกลาง
5) ด้านศึกษาสงเคราะห์	3.22	0.37	ปานกลาง
6) ด้านสาธารณสงเคราะห์	3.19	0.43	ปานกลาง
โดยภาพรวม	2.80	0.16	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนาในอำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก โดยภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.80, S.D. = 0.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ 2.

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อบทบาทการพัฒนาชุมชนของ พระสังฆาธิการในอำเภอพุทธไธสง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวม

สมมติฐานที่	ผลการศึกษา		T	F	Sig
	ยอมรับ	ปฏิเสธ			
สมมติฐานที่ 1 พระสงฆ์ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารกิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนาในอำเภอเมืองนครนายก แตกต่างกัน		✓	--	1.551	0.205
สมมติฐานที่ 2 พระสงฆ์ที่มีพรรษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารกิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนาในอำเภอเมืองนครนายก แตกต่างกัน		✓		1.906	0.132
สมมติฐานที่ 3 พระสงฆ์ที่มีการศึกษาชั้นสามัญต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารกิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนาในอำเภอเมืองนครนายก แตกต่างกัน	✓			3.027	0.032*
สมมติฐานที่ 4 พระสงฆ์ที่มีการศึกษาทางธรรมแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารกิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนาในอำเภอเมืองนครนายก แตกต่างกัน		✓		1.483	0.222

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อการบริหารกิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนาในอำเภอเมืองนครนายก โดยภาพรวม พบว่าพระสงฆ์ที่มีอายุต่างกัน พรรษาต่างกัน และวุฒิการศึกษานักธรรมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการ

บริหารกิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนาในอำเภอเมืองนครนายก ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนพระสงฆ์ที่มีการศึกษาชั้นสามัญต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารกิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนาในอำเภอเมืองนครนายก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตาม วัตถุประสงค์ที่ 3

การบริหารกิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนาในอำเภอเมืองนครนายก พบว่า แนวทางการส่งเสริมบทบาทการพัฒนาชุมชนของพระสังฆาธิการในอำเภอพุทธโธสง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า 1) ด้านการปกครอง เจ้าอาวาสต้องมีวิสัยทัศน์ ใช้หลักธรรมาภิบาลและให้ความยุติธรรมแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ด้านการเผยแผ่ ส่งเสริมบทบาทพระสงฆ์ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเชิงรุก ด้านการศาสนศึกษา ส่งเสริมให้พระสงฆ์มีการศึกษาทั้งปริยัติ ปฏิบัติ และปฏิเวธ ควบคู่กันไป ด้านสาธารณูปการ มีการจัดการให้มีความสัปปายะ ด้านการศึกษา สงเคราะห์ สนับสนุนทุนการศึกษาและอุปกรณ์การเรียนให้แก่โรงเรียน ด้านสาธารณะ สงเคราะห์ สนับสนุนอนุเคราะห์ประชาชนเมื่อเกิดมีภัยและให้บริการแก่สังคม

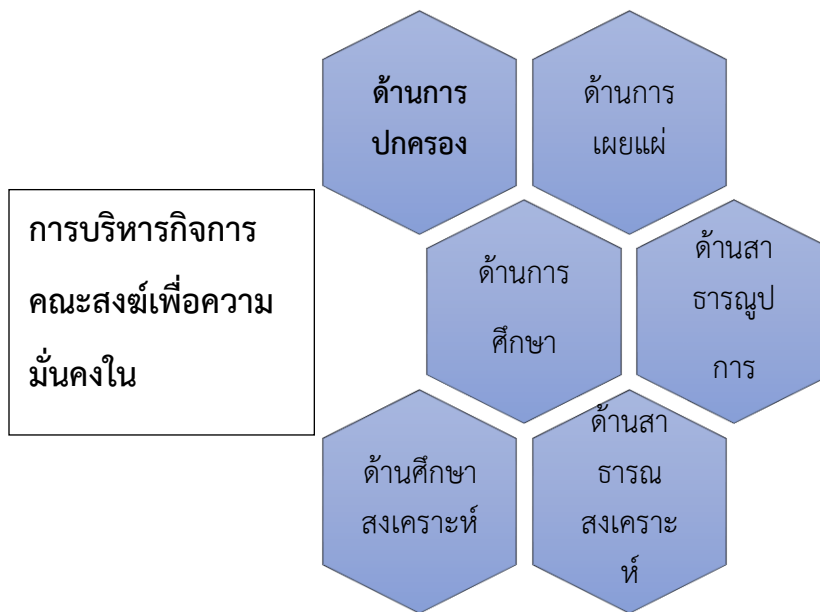
อภิปรายผล

1. สภาพทั่วไปของการบริหารกิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนาในอำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก โดยภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.80, S.D. = 0.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระเทพรัตนสุธี (สมศักดิ์ โชติดิษฐ์โร) (2553) ได้วิจัยเรื่อง บทบาทการบริหารกิจการคณะสงฆ์ด้านการปกครองของจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารกิจการคณะสงฆ์ได้มีมาตั้งแต่สมัยพุทธกาลหลักที่ใช้ในการบริหารครั้งนั้น คือ พระธรรมวินัย พระพุทธเจ้าทรงปกครองคณะสงฆ์โดยธรรมมาธิปไตย กล่าวคือ ทรงแสดงธรรมและบัญญัติพระวินัย เพื่อการบริหารกิจการคณะสงฆ์ และการพระพุทธศาสนา ปัจจุบันการบริหารกิจการคณะสงฆ์ เป็นไปตามกฎหมายมหาเถรสมาคมฉบับที่ 15 ข้อที่ 5 ว่าด้วยเรื่องการได้แก่ กิจการที่คณะสงฆ์จะต้อง ถือเป็นฐานะหน้าที่เพราะเป็นการคณะสงฆ์ และการพระศาสนาหรือเพราะเกี่ยวกับการคณะสงฆ์ และการพระศาสนามี 6 ฝ่าย คือ 1) การเพื่อความเรียบร้อยดีงาม 1) การศาสนศึกษา 3) การศึกษา สงเคราะห์ 4) การเผยแผ่พระพุทธศาสนา 5) การสาธารณูปการและ 6) การสาธารณ

สงเคราะห์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาอุทัย พล เทโว (พลเทพ) (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง " ภาวะผู้นำกับการปฏิบัติงานของเจ้าอาวาส ศึกษา เฉพาะกรณีอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา " ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำของเจ้า อาวาสในอำเภอปากช่องจังหวัดนครราชสีมา ตามทัศนะของพระภิกษุ ไวยาวัจกรกรรมการวัด และอุบาสกอุบาสิกา โดยภาพรวมและหลายด้านอยู่ในระดับดีมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อการบริหารกิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนาในอำเภอเมืองนครนายก โดยภาพรวม พบว่า พระสงฆ์ที่มีอายุต่างกัน พรรษาต่างกัน และวุฒิการศึกษานักธรรมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจการ คณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนาในอำเภอเมืองนครนายก ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธ สมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนพระสงฆ์ที่มีการศึกษาชั้นสามัญต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหาร กิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนาในอำเภอเมืองนครนายก แตกต่างกัน อย่าง มีนัยสำคัญ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูวิชัยธรรมานุ กุล (วันชัย ฉันทมโม) (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์วัด สระสีห์เหลี่ยม อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาทราบว่า ประชาชนมีความคิดเห็น ต่อประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์วัดสระสีห์เหลี่ยม อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม ทั้งด้านการปกครอง ด้านการศาสนศึกษา ด้านการศึกษาสงเคราะห์ด้านการเผยแผ่ พระพุทธศาสนา ด้านการสาธารณูปการ และด้านการสาธารณสงเคราะห์เป็นการบริหารวัดทำ หน้าที่ในการบริหารอย่างเต็มกำลังทั้งการวางแผนและวางนโยบายในการ บริหาร ตลอดจนการ วางตัวบุคคลในการทำงานให้เป็นไปโดยรูปธรรม ควรจัดระบบกระจายงาน กระจายอำนาจ หน้าที่ ให้แก่บุคลากรที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเหมาะสม ประสิทธิภาพการ บริหาร กิจการคณะสงฆ์ วัดสระสีห์เหลี่ยมก็จะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระธนดล นาคนิพัฒน์ (2551) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง "การบริหารกิจการคณะสงฆ์จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยทราบว่าผลการเปรียบเทียบบทบาทในการบริหารกิจการคณะสงฆ์จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า พระสังฆาธิการที่มีอายุ พรรษา วุฒิการศึกษาทางสามัญ การศึกษาทางธรรม วุฒิ การศึกษาทางเปรียญธรรม แตกต่างกัน มีบทบาทในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

องค์ความรู้ใหม่



ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย เรื่อง การบริหารกิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนาในอำเภอเมืองนครนายก ผู้ปกครองคณะสงฆ์ต้องเป็นผู้ที่มีศิลปะในการทำ ให้พระสงฆ์ได้การปกครองทำตาม สร้างความประทับใจและเชื่อฟังก่อให้เกิดความร่วมมือ ทำให้การเปลี่ยนแปลงภายในคณะสงฆ์เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของมหาเถรสมาคมในการ บริหารงานกิจการงานคณะสงฆ์ 6 ด้าน ประกอบด้วย การปกครอง การเผยแผ่ การศึกษา การ สาธารณูปการ การศึกษาสงเคราะห์ และ การสาธารณสงเคราะห์ รวมถึงการพัฒนาพุทธ มณฑลให้เกิดขึ้นทุกจังหวัด ผู้บริหารคณะสงฆ์จึงจำเป็นต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ในการพัฒนา และวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล สามารถนำพาคณะสงฆ์ไปสู่จุดหมายร่วมกัน

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การบริหารกิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนาในอำเภอเมืองนครนายก การปกครองคณะสงฆ์เจ้าอาวาสต้องดูแลพระสงฆ์ภายในวัดของตนให้เป็นไปด้วยความ

เรียบร้อยตามพระธรรมวินัย ทำหน้าที่ในการเผยแผ่หลักธรรมตามคำสอนทางพระพุทธศาสนา ให้การอบรมแก่ประชาชนเกิดความเลื่อมใสศรัทธา ส่งเสริมให้มีการศึกษาพระสงฆ์ในปกครองให้ ได้รับการศึกษาเรียนรู้ทั้งทางโลกและทางธรรม ทั้งคัมภีร์และวิปัสสนาธุระ มีการดูแล บำรุงปฏิสังขรณ์ศาสนวัตถุ ศาสนสถาน ให้สมบูรณ์เหมาะแก่การใช้งาน มีการมอบทุนสนับสนุน การศึกษาแก่นักเรียน และการช่วยเหลือสนับสนุนสาธารณสงเคราะห์ตามกาล

จากการวิจัยเรื่อง งบการบริหารกิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนาใน อำเภอมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1 ควรศึกษาการบริหารกิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนาในเขต ปกครองคณะสงฆ์อื่น

2 ควรศึกษาความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อการบริหารกิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคง ในพระพุทธศาสนาในเขตปกครองคณะอื่น

3 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารกิจการคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงใน พระพุทธศาสนา

เอกสารอ้างอิง

บุญทัน ดอกไธสง. (2562). *การจัดการเชิงพุทธ 5G*. พระนครศรีอยุธยา: โรงพิมพ์มหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย.

พนม ศรศิลป์. (2558). *คู่มือพระสังฆาธิการ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักพระพุทธศาสนา แห่งชาติ.

พระครูวิชัยธรรมานุกุล (วันชัย ฉันทมโม), (2555). *ประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ วัดสระสี่เหลี่ยม อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม*. ใน *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ*. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระเทพรัตนสุธี (สมศักดิ์ โชติณโร). (2553). *บทบาทการบริหารกิจการคณะสงฆ์ด้านการ ปกครองของจังหวัดปทุมธานี*. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การจัดการเชิงพุทธ*. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระธนดล นาคพิพัฒน์. (2551). *การบริหารกิจการคณะสงฆ์จังหวัดบุรีรัมย์*. ใน *วิทยานิพนธ์ พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์*. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย.

พระมหาอุทัย พลเทโว (พลเทพ). (2557). ภาวะผู้นำกับการปฏิบัติงานของเจ้าอาวาส ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา. ใน *รายงานวิจัย*. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

พระเมธีธรรมาภรณ์ (ประยูร ธรรมจิตโต). (2534). *การปกครองคณะสงฆ์ไทย*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิพุทธธรรม.

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2562). *คู่มือพระสังฆาธิการ (พ.ศ.2562)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนา.

สิน พันธุ์พินิจ. (2557). *เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: บริษัทจุฬนพัลลขซึ่ง จำกัด.

อุดร ปาณะศรี. (2554). บทบาทของพระสังฆาธิการกับการพัฒนาชุมชนตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ในจังหวัดปัตตานี. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

Taro Yamane. (1973). *Statistics an introduction analysis*. New York: Harper & Row.

วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่

1. นโยบายการตีพิมพ์ในวารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่

วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่ เป็นวารสารในกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า และเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการ บทความปริทัศน์ บทความวิจารณ์หนังสือ แก่นักวิชาการ นักวิจัย คณาจารย์ นักศึกษาทุกระดับ และผู้สนใจทั่วไป ในมิติทางด้านศาสนาและปรัชญา วัฒนธรรมและประเพณี ท้องถิ่น นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การศึกษา สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา รวมทั้งสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อย 2 ใน 3 ท่าน ในลักษณะปกปิดรายชื่อ (Double blind peer-reviewed) เปิดรับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยรับพิจารณาตีพิมพ์ต้นฉบับของบุคคลทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ผลงานที่ส่งมาจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสารทัศนะและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสาร ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น มิใช่ความคิดของคณะผู้จัดทำ และไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ ทั้งนี้กองบรรณาธิการไม่สงวนลิขสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา ทางวารสารกำหนดออกวารสารปีละ 6 ฉบับ (ราย 2 เดือน) ดังนี้ ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม - กุมภาพันธ์, ฉบับที่ 2 เดือน มีนาคม - เมษายน, ฉบับที่ 3 เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน, ฉบับที่ 4 เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม, ฉบับที่ 5 เดือน กันยายน - ตุลาคม และ ฉบับที่ 6 เดือน พฤศจิกายน - ธันวาคม

2. ประเภทของผลงานที่ตีพิมพ์ในวารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่

1) บทความวิจัย (Research Article) เป็นบทความที่นำเสนอการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับศาสนาและปรัชญา วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การศึกษา สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา รวมทั้งสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

2) บทความวิชาการ (Academic Article) เป็นบทความวิเคราะห์ วิจารณ์หรือเสนอแนวคิดใหม่

3) บทความปริทัศน์ (Review Article) เป็นบทความที่เขียนขึ้นจากการทบทวนเอกสารวิชาการ ทั้งทางด้านทฤษฎีและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งที่กำหนดไว้ โดยมีการทบทวนวรรณกรรมค้นคว้า รวบรวม ข้อมูลที่มีอยู่แล้วจากแหล่งต่างๆ และนำมาประมวลเรียบเรียงในรูปบทความ

4) บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review) เป็นการค้นหาข้อดีและข้อไม่ดีของเรื่องที่จะวิจารณ์ชี้ให้เห็นข้อบกพร่อง พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไขให้ดีขึ้น เป็นการวิจารณ์เพื่อสร้างสรรค์

3. รูปแบบของการจัดเตรียมต้นฉบับ

1) ต้นฉบับบทความต้องมีความยาว 8 - 12 หน้ากระดาษ A4 (ไม่รวมเอกสารอ้างอิง) พิมพ์บนกระดาษหน้าเดียว ใช้ตัวอักษรแบบ THSarabunPSK ตั้งค่าหน้ากระดาษโดยเว้นขอบบน ขอบซ้าย 1 นิ้ว และขอบขวา ขอบล่าง 1 นิ้ว กำหนดระยะห่างระหว่างบรรทัดเท่ากับ 1 และเว้นบรรทัดระหว่างแต่ละย่อหน้า การนำเสนอรูปภาพและตาราง ต้องนำเสนอรูปภาพและตารางที่มีความคมชัดพร้อมระบุหมายเลขกำกับรูปภาพไว้ด้านล่าง พิมพ์เป็นตัวหนาเช่นตารางที่ 1 หรือ Table 1 และ ภาพที่ 1 หรือ Figure 1 รูปภาพที่นำเสนอต้องมีรายละเอียดของข้อมูลครบถ้วนและเข้าใจได้โดยไม่ต้องกลับไปอ่านที่เนื้อความอีก ระบุลำดับของรูปภาพทุกรูปให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่อยู่ในต้นฉบับ โดยคำอธิบายต้องกระชับและสอดคล้องกับรูปภาพที่นำเสนอ

2) ชื่อเรื่องต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ไว้ตรงกลางหน้าแรก

3) ชื่อผู้เขียน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พร้อมระบุชื่อสังกัดหรือหน่วยงาน

4) มีบทคัดย่อภาษาไทย จำนวนคำอยู่ที่ 250-300 คำ

5) กำหนดคำสำคัญ (Keywords) 3-5 คำ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

6) การเรียงหัวข้อ หัวข้อใหญ่สุด ให้พิมพ์ชิดขอบด้านซ้าย หัวข้อย่อยเว้นห่างจากหัวข้อใหญ่ 3-5 ตัวอักษร และหัวข้อย่อยขนาดเดียวกัน ต้องพิมพ์ให้ตรงกัน เมื่อขึ้นหัวข้อใหญ่ให้เว้นระยะห่าง 1 บรรทัด

7) การใช้ตัวเลข ค่าย่อ และวงเล็บ ควรใช้ตัวเลขอารบิกทั้งหมด ใช้คำย่อที่เป็นสากลเท่านั้น (ระบุคำเต็มไว้ในครั้งแรก) การวงเล็บภาษาอังกฤษ ควรใช้ดังนี้ (Student centred learning)

บทความวิจัย ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) ชื่อเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 2) ชื่อผู้เขียนและผู้ร่วมเขียนบทความ
- 3) สถาบันภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 4) Corresponding Author's Email (อีเมลผู้ติดต่อประสานบทความ)
- 5) บทคัดย่อ (Abstract) เสนอวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัยและผลการวิจัยโดยสรุป สั้นกะทัดรัดได้ใจความ
- 6) บทนำ (Introduction) ระบุความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาในการวิจัยและระบุวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 7) วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 8) สมมติฐาน (ถ้ามี)
- 9) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 10) วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methodology) ระบุแบบแผนการวิจัยการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างและการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล
- 11) ผลการวิจัย (Results) เสนอผลที่พบตามวัตถุประสงค์การวิจัยตามลำดับอย่างชัดเจน ควรเสนอในรูปตารางหรือแผนภูมิ
- 12) อภิปรายผล (Discussion) เสนอเป็นความเรียง ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของผลการวิจัยกับกรอบแนวคิด และงานวิจัยที่ผ่านมา ไม่ควรอภิปรายเป็นข้อ ๆ แต่ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด
- 13) องค์ความรู้ใหม่ (ถ้ามี) (Originality and Body of Knowledge) ระบุองค์ความรู้อันเป็นผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการวิจัย สังเคราะห์ออกมาในรูปแบบโมเดล พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างของโมเดลอย่างกระชับ เข้าใจง่าย
- 14) สรุป (Conclusion) /ข้อเสนอแนะ (Recommendation) ระบุข้อสรุปที่สำคัญและข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และประเด็นสำหรับการวิจัยต่อไป

15) เอกสารอ้างอิง (References) ต้องเป็นรายการอ้างอิงที่มีปรากฏในบทความเท่านั้น

บทความวิชาการ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) ชื่อเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 2) ชื่อผู้เขียนและผู้ร่วมเขียนบทความ
- 3) สถาบันภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 4) Corresponding Author's Email (อีเมลผู้ติดต่อประสานบทความ)
- 5) บทคัดย่อ (Abstract)
- 6) บทนำ (Introduction)
- 7) เนื้อเรื่อง (Content) แสดงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ
- 8) สรุป (Conclusion)
- 9) เอกสารอ้างอิง (Reference)

บทความปริทัศน์และบทวิจารณ์หนังสือ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) ชื่อเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 2) ชื่อผู้เขียนและผู้ร่วมเขียนบทความ
- 3) สถาบันภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 4) Corresponding Author's Email (อีเมลผู้ติดต่อประสานบทความ)
- 5) ข้อมูลส่วนประกอบของหนังสือที่วิจารณ์ ดังนี้
 - 5.1 ภาพปกหนังสือ
 - 5.2 แปลจากหนังสือ:
 - 5.3 ผู้เขียน:
 - 5.4 ผู้แปล:
 - 5.5 สำนักพิมพ์:
 - 5.6 ปีที่พิมพ์:
 - 5.7 จำนวนหน้า:
- 6) บทนำ (Introduction)

7) เนื้อเรื่อง (Content)

8) บทวิจารณ์

9) สรุป (Conclusion)

10) เอกสารอ้างอิง (Reference)

4. ระบบการอ้างอิงและเอกสารอ้างอิงทางวิชาการ

เอกสารที่นำมาใช้ในการอ้างอิงบทความ ควรมีที่มาจากแหล่งตีพิมพ์ที่ชัดเจน และมีความน่าเชื่อถือ สามารถสืบค้นได้ เช่น หนังสือ วารสาร หรืองานวิจัย เป็นต้น ผู้เขียนบทความจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการอ้างอิง เพื่อป้องกันความล่าช้าในการตีพิมพ์บทความ เนื่องจากบทความที่มีการอ้างอิงไม่ถูกต้อง จะไม่ได้รับการส่งต่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา จนกว่าการอ้างอิงเอกสารจะได้รับการแก้ไขให้สมบูรณ์

การอ้างอิงในเนื้อหาบทความ

รูปแบบการอ้างอิงในเนื้อเรื่องและท้ายเล่มใช้วิธีการอ้างอิงระบบนาม – ปี ตามรูปแบบของ American Psychological Association (APA) ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยใช้วงเล็บ เปิด-ปิด แล้วระบุชื่อ-นามสกุลของผู้เขียนและปีที่ตีพิมพ์ กำกับท้ายเนื้อความที่ได้อ้างอิง ตัวอย่างเช่น การปฏิวัติทางอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 (Industry 4.0) ภาครัฐและภาคอุตสาหกรรมจะต้องเตรียมพร้อมในหลาย ๆ ด้านและสิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ การเตรียมพร้อมด้านทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมใหม่และเศรษฐกิจยุคใหม่ เป็นการพัฒนาคนสู่อุตสาหกรรมอนาคต เชื่อมโยงทรัพยากรบุคคล ความรอบรู้ นวัตกรรมทางความคิด และเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นหนึ่งเดียวกับการขับเคลื่อนอุตสาหกรรม (ธนิต โสรัตน์, 2559) โดยเอกสารอ้างอิงที่ใช้ในการอ้างอิงในบทความ จะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ โดยรูปแบบของเอกสารอ้างอิง มีดังนี้

อ้างอิงจากเอกสารภาษาไทย

1) พระไตรปิฎกและอรรถกถาให้อ้างชื่อคัมภีร์ / เล่มที่/ ข้อที่/ เลขหน้า แล้วตามด้วยชื่อหน่วยงานผู้จัดทำ ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) พร้อมปีที่พิมพ์ ตัวอย่าง เช่น “ภิกษุทั้งหลาย รูปเวทนา สัญญา สังขาร และวิญญาณ เป็นอนัตตา ภิกษุทั้งหลาย ถ้ารูปเวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณนี้จักเป็นอัตตาแล้วไซ้รูปเวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณนี้ไม่พึงเป็นไปเพื่ออาพาธ” (วิ.ม. 4/20/27) (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539)

2) ผู้แต่งหนึ่งราย ให้อ้างอิงชื่อ-นามสกุลผู้แต่ง แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (เกสวดี เชี่ยวชาญ, 2557)

3) ผู้แต่งสองราย ให้อ้างอิงชื่อ-นามสกุลของผู้แต่งทั้งสองรายโดยใช้คำว่า “และ” ในการเชื่อมผู้เขียนทั้งสองแล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (นิรมัย คุ่มรักษา และอัจจิมา ศิริพิบูลย์ผล, 2560)

4) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างอิงชื่อ-นามสกุลของผู้แต่งรายแรก แล้วเพิ่มคำว่า “และคณะ” แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (ทศพร คำผลศิริ และคณะ, 2560)

5) กรณีที่เนื้อความเป็นเรื่องเดียวกัน หรือผลการวิจัยเหมือนกัน แต่มีผู้อ้างอิงหลายคน ให้ใช้รายการอ้างอิงที่ใกล้เคียงกับปัจจุบันมากที่สุด (ค้นพบล่าสุด) หรือหากเป็นแนวคิดทฤษฎี ก็ควรอ้างอิงเจ้าของแนวคิดทฤษฎี หรือบุคคลผู้เป็นที่ยอมรับของวงการวิชาการส่วนใหญ่เป็นสำคัญ

อ้างอิงจากเอกสารภาษาอังกฤษ

1) ถ้ามีผู้แต่งหนึ่งราย ให้อ้างอิงนามสกุลของผู้แต่ง ตามด้วยอักษรตัวย่อของชื่อภาษาอังกฤษ ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Phathong, K., 2007)

2) ถ้ามีผู้แต่งสองราย ให้อ้างอิงนามสกุลของผู้แต่งรายแรก ตามด้วยอักษรตัวย่อของชื่อภาษาอังกฤษ ตามด้วยเครื่องหมายแอนด์ (&) คั่นกลาง ตามด้วยนามสกุลของผู้แต่งรายที่สอง และตามด้วยอักษรย่อของชื่อภาษาอังกฤษ แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Werker, J. F. & Desjardins, R. N, 2004)

3) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างอิงนามสกุลของผู้แต่งรายแรก ตามด้วยอักษรตัวย่อของชื่อภาษาอังกฤษตามด้วย et al. ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Bloom, B. S., et al.)

เอกสารอ้างอิงท้ายเล่ม

(1) พระไตรปิฎก อรรถกถา

รูปแบบ :

ผู้แต่ง. //(ปีที่พิมพ์). //ชื่อพระไตรปิฎกอรรถกถา. //สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

วิทยาลัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(2) หนังสือ

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อหนังสือ.// (ครั้งที่พิมพ์).// สถานที่พิมพ์:/ สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

เกษงา ผาทอง. (2548). ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ : แนวคิด ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พิสิษฐ์ ไทย ออฟเซต.

(3) บทความในหนังสือ

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ใน ชื่อบรรณาธิการ (บรรณาธิการ).// ชื่อเรื่อง/ (เลขหน้าที่ย่าง).// สถานที่พิมพ์:/ สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

ชลิตา บัณฑวงศ์. (2556) ข้าวและชาวนาไทยในกระแสการเปลี่ยนแปลง ใน พจนก กาญจนจันทร (บรรณาธิการ), คน ข้าว นา ควาย ในวัฒนธรรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (หน้า 39-68). กรุงเทพฯ: อัมรินทร์.

(4) บทความจากวารสาร

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ชื่อวารสาร.// ปีที่/ (ฉบับที่), / เลขหน้าแรก ที่ตีพิมพ์- เลขหน้าสุดท้ายที่ตีพิมพ์.

ตัวอย่าง :

เกษงา ผาทอง และคณะ. (2562). พระพุทธศาสนากับการเมือง. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทรรศน์, 3(2), 16-31.

(5) บทความในสารานุกรม

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ใน ชื่อสารานุกรม, / (เล่มที่ย่าง, หน้า เลขหน้าที่ย่าง). สถานที่พิมพ์:/ สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

สนิทอาจพันธ์. (2537). หม้อคอคควาย. ใน สารานุกรมของใช้พื้นบ้านไทยในอดีตเขต หัวเมือง

ฝ่ายเหนือ, (หน้า 274-275). กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้น.

(6) หนังสือพิมพ์

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (วันที่ เดือน ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ชื่อหนังสือพิมพ์, เลขหน้า.

ตัวอย่าง :

สุชาติ เผือกสกนธ์. (9 มิถุนายน 2549). ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. ผู้จัดการรายวัน, น.13.

(7) สารนิพนธ์, วิทยานิพนธ์, ดุษฎีนิพนธ์, รายงานการวิจัย

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อวิทยานิพนธ์.// ใน ระดับวิทยานิพนธ์ สาขา.// ชื่อมหาวิทยาลัยที่พิมพ์.

ตัวอย่าง :

พรไทย ศิริสาธิตกิจ. (2558). การพัฒนารูปแบบการปรับตัวของชาวนาอย่างยั่งยืนในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นายมนัส ภาควณิ. (2540). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางชุมชน. ใน รายงานการวิจัย. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(8) สัมภาษณ์

รูปแบบ:

ชื่อผู้ที่ได้รับการสัมภาษณ์.// (วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์).// ชื่อเรื่องที่สัมภาษณ์.// (ชื่อผู้สัมภาษณ์)

ตัวอย่าง :

ไชยศิริ ลีศิริกุล. (5 พ.ย. 2562). วิธีการพัฒนาห่วงโซ่อุปทานข้าว. (พระมหาปรัชญ์ อรรถพร, สัมภาษณ์)

(9) สื่อออนไลน์

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่เผยแพร่).// ชื่อเรื่อง.// เรียกใช้เมื่อ/ จาก แหล่งที่มาของข้อมูล (URL)

ตัวอย่าง :

ฤทัยชนก จริ่งจิตร. (2555). กลยุทธ์ข้าวไทยบนฐาน AEC เพื่อก้าวสู่การเป็น Trading Nation เรียกใช้เมื่อ 1 สิงหาคม 2563 จาก <http://www.tpsa.moc.go.th/sites/default/files/862-img.pdf>

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2561). เลื่อนข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน คำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ 593/2562 . เรียกใช้เมื่อ 15 มกราคม 2562 จาก <http://www.onab.go.th/category/news/คำสั่ง-ประกาศ/>

(10) ราชกิจจานุเบกษา**รูปแบบ:**

ชื่อกฎหมาย.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อเรื่อง (ถ้ามี).// ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่/ตอนที่/หน้า/ (วันเดือนปี).

ตัวอย่าง:

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4). (2562). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก หน้า 49 (1 พฤษภาคม 2562).

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2562). เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 129 ตอนพิเศษ 97 ง หน้า 1 (20 มิถุนายน 2555).

ตัวอย่างเอกสารอ้างอิง

เอกสารอ้างอิง

- เกษภา ผาทอง. (2564). *ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ : แนวคิด ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. ปทุมธานี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ประภัสสร ปรีเอี่ยม และธรรมบุญ รวีฟอง. (2554). ผลการส่งเสริมพัฒนาการ กล้ามเนื้อมัดเล็ก สำหรับเด็กพัฒนาการช้าโดยพ่อแม่ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษใน จังหวัดมหาสารคาม. ใน *รายงานการวิจัย*. สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.
- พระสุตรักษ์ วิสุทโธ และเดชชาติ ตรีทรัพย์. (2561). บทบาทของผู้สูงอายุในการพัฒนาชุมชน ในตำบลทรายขาว อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม*, 2(2), 8-13
- พระสถาพร ปุณณนนโท (ร่ำจวนจร) และคณะ. (2562). การวิเคราะห์การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการทำงานจิตอาสา ของชุมชนวัดสระเกษ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา. *วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม*, 3(2), 16-31.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4). (2562). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก หน้า 49 (1 พฤษภาคม 2562).
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.(2535). *พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2500*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอทอง. (2560). *รายงานทารกน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม ได้รับการคัดกรองพัฒนาการ DSPMปีงบประมาณ 2560 (อินเทอร์เน็ต)*. เรียกใช้เมื่อ 15 มิถุนายน 2562 จาก <http://atg.hdc.moph.go.th>
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพัทลุง. (2563). *ศิลปะการแห่งโนราห์*. เรียกใช้เมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2563 จาก https://www.m-culture.go.th/phatthalung/ewt_news.php?nid=508&filename=index.
- Elizabet, B. (1990). *Ecotourism: The Potentials and Pitfalls*. Vol.1 and 2. World Wildlife Fund. Washington, D.C.
- Dunst, C. J. & Triette, C. M. (1996). Empowerment, effective helping practices and family-Centered care. *Pediatr Nurs*, 22(2), 334-337.

5. หลักเกณฑ์การส่งต้นฉบับบทความเพื่อได้รับการตีพิมพ์

การส่งในระบบ (Online Submission) สามารถส่งเข้าระบบออนไลน์ได้เว็บไซต์ของวารสารวารสารส่งเสริมและพัฒนานิชาการสมัยใหม่ ได้ที่

<https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/about> เมื่อส่งเข้าระบบสำเร็จให้แจ้งข้อมูลเพิ่มเติมทาง Email : journalacademicpromotion@gmail.com

6. ขั้นตอนการนำบทความลงตีพิมพ์ลงในวารสารส่งเสริมและพัฒนานิชาการสมัยใหม่

ต้นฉบับบทความที่เสนอเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารให้อยู่ในรูปแบบของไฟล์เอกสาร *.docx ของ Microsoft Word Version 2010 หรือมากกว่า หากต้นฉบับประกอบด้วยภาพ ตาราง หรือสมการ ให้ส่งแยกจากไฟล์เอกสาร ในรูปแบบไฟล์ภาพ สกุล *.PDF*.JPG*.GIF หรือ *.bmp ความยาวของต้นฉบับต้องไม่เกิน 12 หน้า (ไม่รวมเอกสารอ้างอิง) กองบรรณาธิการจะพิจารณาบทความเบื้องต้น เกี่ยวกับความถูกต้องของรูปแบบทั่วไป ถ้าไม่ผ่านการพิจารณาจะส่งกลับไปแก้ไข ถ้าผ่านจะเข้าสู่การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อผลการประเมินผ่านหรือไม่ผ่านหรือมีการแก้ไข จะแจ้งผลให้ผู้เขียนทราบ โดยการพิจารณาบทความเพื่อลงตีพิมพ์ได้จะคำนึงถึงความหลากหลายและความเหมาะสม

7. สิทธิของบรรณาธิการ

ในกรณีที่กองบรรณาธิการหรือผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้รับเชิญให้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจประเมินบทความมีความเห็นว่าควรแก้ไข กองบรรณาธิการจะส่งคืนเพื่อให้เจ้าของบทความแก้ไข โดยจะยึดถือข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจประเมินเป็นเกณฑ์หลัก และหรือขอสงวนสิทธิ์ที่จะพิจารณาไม่ตีพิมพ์ ในกรณีที่รายงานการวิจัย บทความทางวิชาการหรือบทความวิจัย บทความปริทัศน์ และบทวิจารณ์หนังสือ ไม่ตรงกับแนวทางของวารสารส่งเสริมและพัฒนานิชาการสมัยใหม่ หรือไม่ผ่านการพิจารณาของกองบรรณาธิการหรือผู้เชี่ยวชาญเมื่อบทความที่ได้รับการตีพิมพ์ผู้เขียนจะได้รับวารสารสิ่งคืบที่นำบทความลงตีพิมพ์ พร้อมกับหนังสือรับรองการตีพิมพ์บทความในวารสารส่งเสริมและพัฒนานิชาการสมัยใหม่

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความวิจัย

ชื่อบทความ (ไทย) (20 pt)

ชื่อบทความ (อังกฤษ) (18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (ไทย) (14 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (อังกฤษ) (12 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (ไทย) (14 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (อังกฤษ) (12 pt)

Corresponding Author's Email: (12 pt)

บทคัดย่อ (18 pt) (300 คำ)

(16 pt).....วัตถุประสงค์ของการวิจัย ระบุประเภทของวิจัย ประชากรกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลผลการวิจัย ที่พบ (เลือกนำเสนอเฉพาะผลการวิจัยที่มีความน่าสนใจมากที่สุด).....

.....

.....

.....

.....

.....

คำสำคัญ: 3-5 คำ

Abstract (18 pt)

...(16 pt)ให้ตรงตามบทคัดย่อภาษาไทย.....

.....

.....

.....

.....

Keywords: 3-5 words

บทนำ (18 pt) (ไม่ควรเกิน 4 ย่อหน้า)

.....(16.pt) 1. กล่าวถึงความเป็นมาแล้วความสำคัญของปัญหา โดยกว้าง ๆ (อ้างนโยบาย กฎหมาย หรือแนวคิดทฤษฎีมารองรับ).....

.....2. กล่าวถึงสภาพปัญหาปัจจุบันที่เกิดขึ้น (อ้างงานวิจัยหรือทฤษฎีมารองรับ).....

.....3. กล่าวถึงสภาพปัญหาของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา.....

.....4.สรุปความเป็นมาทั้งหมดชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการวิจัยและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (18 pt)

1.....(16.pt).....

2.....(16.pt).....

3.....(16.pt).....

วิธีดำเนินการวิจัย (18 pt)

(16.pt).....ระบุรูปแบบของการวิจัย, ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง, วิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง, การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ, การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล.....

(16 pt) ผลการวิจัยต้องตอบวัตถุประสงค์ทุกข้อ



ภาพที่ 1 (ชื่อภาพ) (ถ้ามี)

[illegible]

ตารางที่ 1 (ชื่อตาราง) (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

อภิปรายผล (18 pt)

(16 pt) อภิปรายผลการวิจัยที่พบตามวัตถุประสงค์ ผลการวิจัยสอดคล้องหรือไม่ สอดคล้องกับผลการวิจัยของใคร สามารถนำมาอภิปรายได้ทั้งหมด

[illegible]

องค์ความรู้ใหม่ (18 pt) (ถ้ามี)

...(16 pt).....ระบุนองค์ความรู้อันเป็นผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการวิจัย.สังเคราะห์ออกมาในรูปแบบโมเดล พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างของโมเดลอย่างกระชับ เข้าใจง่าย.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สรุป/ข้อเสนอแนะ (18 pt)

...(16 pt).....สรุปผลการวิจัยทั้งหมด สั้น ๆ กระชับรัดได้ใจความ.....พร้อมข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....และการนำผลการวิจัยไปใช้ รวมถึงเสนอแนะแนวทางในการวิจัยครั้งต่อไป

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิตติกรรมประกาศ (18 pt) (ถ้ามี) (ให้ใส่เฉพาะกรณีที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย หรือกรณีซื้อบทความมีชื่อเรื่องไม่ตรงกับงานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์)

...(16 pt) ตัวอย่าง เช่น ขอขอบคุณทุนสนับสนุนวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2559 และข้อมูลจากโครงการวิจัยย่อย เรื่องสภาพปัญหาและความต้องการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุในบริบทภาคใต้ตอนล่าง.....

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16 pt).....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความวิชาการ

ชื่อบทความ (ไทย) (20 pt)

ชื่อบทความ (อังกฤษ) (18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (ไทย) (14 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (อังกฤษ) (12 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (ไทย) (14 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (อังกฤษ) (12 pt)

Corresponding Author's Email: (12 pt)

บทคัดย่อ (18 pt) (300 คำ)

(16 pt)

.....

.....

.....

.....

.....

คำสำคัญ: 3-5 คำ

Abstract (18 pt)

... (16 pt)

.....

.....

.....

.....

Keywords: 3-5 words

เนื้อหา (18 pt)

.....(16 pt).....

สรุป (18 pt)

(16 pt)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16 pt)

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อบทความ (ไทย) (20 pt)

ชื่อบทความ (อังกฤษ) (18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (ไทย) (14 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (อังกฤษ) (12 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (ไทย) (14 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (อังกฤษ) (12 pt)

Corresponding Author's Email: (12 pt)



(14 pt)

แปลจากหนังสือ:

ผู้เขียน:

ผู้แปล:

สำนักพิมพ์:

ปีที่พิมพ์:

จำนวนหน้า:

บทนำ (18 pt)

(16 pt) บริบท ความเป้นนา ของหนังสือหรือประเด็นที่ศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

เนื้อเรื่อง (18 pt)

...(16 pt) องค์ประกอบของหนังสือหรือประเด็นที่ศึกษา บท หมวดหมู่ ลักษณะ ชนิด ประเภท วัตถุประสงค์ สาระ ประเด็น แง่คิด มุมมอง ฯลฯ

บทวิจารณ์ (18 pt)

...(16 pt) นำเสนอหลักการ แนวคิด ผ่านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจัย ที่ สะท้อนมุมมองเหตุผลความคาดหวัง ผลกระทบ สาระสำคัญ ตามหลักทฤษฎีเชิงวิชาการ พร้อมเสนอแนะแนวทางเพื่อการแก้ไข การส่งเสริมและพัฒนาต่อยอด (อ้างอิงตาม)

จุดเด่น**จุดด้อย****สรุป (18 pt)**

(16 pt) สรุปภาพรวมครอบคลุมผลการศึกษาที่นำเสนอ สะท้อนคุณค่า การนำไป ใช้ประโยชน์ เป็นความเรียงไม่ใส่เลขเป็นขอมাত্রา ไม่เฉียง ไม่นา ไม่แทรกภาพโมเดล สะท้อนคุณค่าทางวิชาการ

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16 pt)

